

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина

**Покрајински секретаријат за
социјалну политику, демографију
и равноправност полова**

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 4624 Ф: +381 21 456 586
pssp@vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 139-73/2020-05

ДАТУМ: 15.12.2020.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 1834

Датум: 23.12.2020

НОВИ САД
М. ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ
НОВИ САД

Примљено: 28-12-2020		
Број	Месец	Орг. јед.
2564/8		

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Предмет: одговор на захтев

Поштовани,

Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова дописом број: 140-35-47/2020-01 од 01.12.2020. године, упутили сте захтев за издавање услова за израду Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине од 2021. до 2035. године и обавестили да је у току израда Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине од 2021. до 2035. године.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова у складу са захтевом у прилогу доставља податке којима располаже у оквиру своје надлежности.

С поштовањем,

покрајински секретар
Предраг Вулегић

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

1.

Област социјалне заштите усмерена је ка побољшању социјалног статуса грађана на личном, породичном и ширем социјалном плану. Социјална заштита треба да јача друштвену кохезију и да негује независност и способност људи да помогну сами себи. Ефикасан систем социјалне заштите треба да одговори на потребе грађана у околностима (великог пораста незапослености, сиромаштва, социјалног раслојавања и повећање угрожености деце, немоћних и старијих људи) и да подржава рањиве и маргинализоване појединце и групе којима је неопходна организована помоћ заједнице и државе, као и грађане који нису у стању да учешћем у економској активности обезбеде своју егзистенцију.

Према подацима из 2019. године у АП Војводини обухваћено је 212.094 корисника социјалне заштите, од тог броја је 58.038 малолетника (деце до 18 година) и 154.056 пунолетних корисника.

Уредбом о мрежи установа социјалне заштите („Службени гласник РС“, број: 16/2012 и 12/2013) на територији АПВ налази се 30 установа социјалне заштите (27 установа социјалне заштите за смештај, 2 Центра за породични смештај и усвојење и 1 Покрајински завод за социјалну заштиту), чији је оснивач АП Војводина.

Установе за смештај деце и младих пружају услуге смештаја деци и младима без родитељског старања (4 установе на територији АПВ) и деци и младима са сметњама у развоју (2 установе на територији АПВ), укупног капацитета 952 места. Услуга домског смештаја привремено се пружају деци и младима чије се потребе не могу задовољити у оквиру биолошке, сродничке или хранитељске породице или кроз услугу у заједници, на основу одлуке органа старатељства или суда, односно по упуту центра за социјални рад до повратка детета или младе особе у биолошку породицу, односно до смештаја у сродничку или хранитељску породицу усвојења или осамостаљивања, као и лицима са навршених 26 година живота, која услед физичких, интелектуалних или тешкоћа у психичком функционисању имају потребу за интензивним и целодневним надзором, негом и подршком током 24 сата а чије се потребе тренутно не могу задовољити у породичном окружењу или кроз услуге у заједници. Капацитети у установама за смештај деце и младих без родитељског старања су били попуњени у распону од 67% у 2017 године, 66% у 2018 години, у 2019 години 62%. Уочава се тренд пада попуњености капацитета установа за децу и младе у односу на 2017 годину, што нам указује да се за децу и младе настоји обезбедити породични смештај или други вид збрињавања у најмање рестриктивном окружењу. Коришћење услуге смештаја у установе социјалне заштите ограничава се на случајеве када је такво окружење нужно и конструктивно за конкретно дете.

Установе за смештај деце и младих са сметњама у развоју показују константну попуњеност капацитета у посматраном периоду 2017 –2019.године просечно 97,33%. Подаци о попуњености капацитета у овом типу установа указује да је потреба за резиденцијалним смештајем деце и младих са сметњама у развоју и даље велика и да развој услуга у заједници и других мера подршке намењене особама са сметњама у развоју није на задовољавајућем нивоу. Такође овај

податак нас упућује да је и даље велики број младих на резиденцијалном смештају и да процес деинституционализације још увек није дао резултате.

Установе за смештај одраслих и старијих лица пружају услугу домског смештаја одраслим и старим особама (16 установа чији је оснивач АПВ) који услед ограничених способности имају тешкоће да живе самостално без целодневне подршке неге и надзора а чије се потребе тренутно не могу задовољити у породичном окружењу или кроз услуге у заједници и установе које пружају услугу домског смештаја одраслим и старим особама са менталним, интелектуалним и сензорним сметњама (6 установа чији је оснивач АПВ). Попуњеност капацитета наведених установа је 98,2 % према подацима из 2019. године.

Посебно треба нагласити да имамо пораст приватних домова за смештај старих лица, где је према последњим подацима дозволу за рад (лиценцу) добило 59 домова на територији АПВ.

Укупан број Центара за социјални рад на територији АПВ је 45 (покривена је територија свих општина). Центри за социјални рад обавља послове процене и планирања, спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга, предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима, ослањајући се пре свега на Закон о социјалној заштити и Породични закон, али и друге сродне законе и подзаконске прописе релевантне за области у којима делује, на пример заштиту од насиља у породици, рад са малолетним почиоцима кривичних дела итд. ЦСР учествује и у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе за коју је основан, у складу са законом и актима јединице локалне самоуправе. Центри за социјални рад има за задатак да иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе задовољењу индивидуалних и заједничких потреба грађана у својој локалној заједници.

Основни проблем у функционисању центара је недостатак средстава за рад и развој.

Укупно у АП Војводини у 2019. години било је лиценцирано 53 пружалаца услуга социјалне заштите. У односу на 2018. годину када је било 44 лиценцирана пружаоца услуга, у 2019. години забележено је повећање броја лиценцираних пружалаца услуга за 20,45%. Повећање броја лиценцираних пружаоца услуга у 2019. години имамо у следећим услугама Помоћ у кући (са 22 повећан на 26), Лични пратилац детета (са 2 повећан на 5), Персонални асистент (са 2 повећан на 3) и Дневни боравак (са 13 повећан на 14).

Највећи број услуга пружају центри за социјални рад, а услуге намењене одраслим и старијим особама у значајном броју пружају геронтолошки центри и домови за смештај одраслих и старих.

Значајни пружаоци услуга намењених деци и младима са сметњама у развоју јесу школе за основно и средње образовање деце са сметњама у развоју, установе за смештај деце и младих и центри за социјални рад. Удружења грађана која су значајни пружаоци услуга деци и младима са сметњама у развоју мање су заступљена као пружаоци услуга другим корисничким групама.

Током периода реформских иницијатива и активности у области социјалне заштите, створени су ново знање, искуство и вештине, као потенцијал за ширу примену и преношење на социјалне актере који до сада нису учествовали у њиховом креирању и развоју ефикасније социјалне заштите.

Дугорочно посматрано ови проблеми ће се решавати развојем ресурса за оснаживање појединаца и породица из рањивих и маргинализованих група. Обезбеђење квалитетних услуга подразумева: подстицање развоја разноврсних социјалних услуга у заједници, увођење нових услуга социјалне заштите у оквиру постојећих установа социјалне заштите и пружалаца услуга социјалне заштите, израду стандарда и унапређивање квалитета услуга које се пружају у оквиру установа социјалне заштите и пружалаца услуга социјалне заштите, подржавање и афирмацију породице као најбољег оквира заштите рањивих група и подстицање развоја хранитељства, усвојења, услуга дневних центара, кућне неге и помоћи и других услуга социјалне заштите, дефинисање и повезивање услуга различитих сектора и подсистема на свим нивоима и увођење ефикасног система жалби.

Развој услуга за живот у заједници, побољшање понуде и квалитета успостављених услуга свих облика смештаја корисника и развој услуга неодложних интервенција

Развој мреже услуга и сервиса у локалној заједници допринеће остваривању права грађана на подршку за живот у породици и природном окружењу. Очекивани ефекти развоја услуга које подржавају живот у заједници јесу:останак већег броја деце, одраслих и старијих у биолошкој, сродничкој или другој породици; смањење броја деце у установама; смањење потреба за смештајем у установе одраслих и старијих грађана, квалитетнији живот корисника у складу са стварним потребама; адекватно задовољавање потреба пружањем одговарајућих услуга и разноврсних облика подршке и рационално коришћење средстава за развој услуга.

Развијеност и територијална доступност услуга социјалне заштите у локалним заједницама, намењених различитим корисничким групама су један од приоритета, посебно се треба наставити развијање различитих локалних услуга социјалне заштите: становање уз подршку за младе који се осамостаљују; дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју; становање уз подршку за особе са инвалидитетом; предах услуга; помоћ у кући за децу са сметњама у развоју; персонални асистент; лични пратилац детета; дневни боравак за одрасле и старије са сметњама у развоју; дневни боравак за децу и младе с поремећајем у друштвеном понашању; прихватилишта и прихватне станице; помоћ у кући и клубови за старе.

Основни циљ:

Основни циљ у будућности треба да буде: смањење броја сиромашних и развој ефикасније социјалне заштите, веће препознавање и утврђивање најсиромашнијих и већа усмереност на радно неспособне чланове друштва; развој услуга социјалне заштите које подржавају живот у заједници – дневних боравака за лица са сметњама у развоју, помоћ у кући;развој професионалних стандарда, процедура, протокола и норматива; побољшање информисања грађана о различитим програмима социјалне заштите; повезивање свих актера социјалне заштите на локалном нивоу;преиспитивање и унапређивање заштите особа са инвалидитетом.

Поред наведених установа треба предвидети и социјално здравствене установе, дефинисањем стандарда за пружање услуга у социјално-здравственим установама и посебним социјално-здравственим организационим јединицама у оквиру установа социјалне заштите, односно у оквиру здравствених установа, дефинисањем врсте, садржаја и обима здравствене и социјалне заштите у тим установама, ради унапређења и адекватније заштите деце са вишеструким сметњама и тешкоћама у менталном и физичком развоју.

ДЕМОГРАФИЈА

Циљ: повећање броја породица у којима се роди треће и четврто дете

Подстицаји у сфери становања

У сфери становања, наставити са подстицајем доделе бесповратних средстава породицама у којима роди треће и четврто дете за куповину, адаптацију, реконструкцију и надоградњу кућа.

Економско оснаживање родитељства

У складу са општим циљем, покрајина издваја средства за незапослене мајке које су родиле треће и четврто дете у трајању од годину дана.

Снижавање психолошке цене родитељства

Финансирање невладиног сектора који се бави разноликим темама везано за подстицање рађања, здравља, промовисања здравих стилова живота, репродуктивног здравља, пружања стручне помоћи везано за проблем неплодности.